

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Програма та робоча програма

навчальної дисципліни

«ФІЛОСОФІЯ»

(для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітньо-
кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки

«6.140103 ТУРИЗМ»)

Харків – ХНАМГ – 2012

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напрям підготовки «6.140103 ТУРИЗМ»/ Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад. Ю. О. Фатєєв. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 16 с.

Укладач: Ю. О. Фатєєв

Рецензент: В. В. Будко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Затверджено на засіданні кафедри філософії та політології, протокол № 1 від 29.08.2012 р.

© Ю. О. Фатєєв, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Філософія»	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента.....	11
2.2. Зміст дисципліни	12
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями	12
2.4. План практичних занять:	12
2.5. Лабораторні роботи.....	14
2.6 Індивідуальні завдання	15
2.7. Самостійна навчальна робота студента	14
2.8. Засоби контролю.....	15
2.9. Інформаційно-методичне забезпечення.....	15

ВСТУП

Курс “Філософія” є базовою складовою частиною циклу гуманітарних суспільних дисциплін, він є теоретичною основою гуманітарної освіти. Курс філософії зорієнтовано на творче осмислення досягнень світової філософської культури, виховання у студентів мислення і вміння наукового аналізу стосовно до потреб сучасного життя та змін у суспільній свідомості. Вивчення курсу спрямовано на формування духовного світу студентів, як людини котра усвідомлює своє місце у світі, суспільстві, може розуміти сенс власного існування. Курс повинен надати можливість орієнтуватися у численних поглядах на світ, його загальну побудову, роль людини у світі, розумітися на різноманітних методологічних методах пізнання. Головною метою є сенс вважати вміння студентів використовувати знання філософії у власному житті, міжособистих стосунках, науковій та практичній діяльності.

Курс “Філософія” спрямовано до навчання студентів філософському осягненню дійсності, залучення до надбань і досягнень світової та української філософської думки, розвитку уявлення про генезис та формування світового історико-філософського процесу з багатогранністю світоглядних та методологічних позицій різних шкіл й напрямків, на отримання навичок та обґрунтовування власної світоглядної позиції, та розумінню сучасних філософських напрямків та течій.

ОКХ ГСВО МОНУ підготовки бакалавра спеціальності 6.140103, «Туризм»; 2009 рік затвердження.

ГСВО МОНУ **ОПП** підготовки бакалавра спеціальності 6.140103 «Туризм»; 2010 рік затвердження.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра спеціальності 6.140103 «Туризм»; 2011 рік затвердження.

Розробник програми: доц. Фатєєв Ю. О.

Програма ухвалена: кафедрою філософії та політології, протокол № 1 від 29 серпня 2012 р. Зав. кафедри проф. Корженко В. В.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни (за ОПП): формування філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу та людини, розвитку навичок застосування філософської методології, забезпечення логіко-методологічний рівень досліджень при підготовці спеціалістів, ознайомлення студентів з правилами і законами логічного мислення, враховуючи особливості підготовки спеціалістів на основі спеціальних прикладів опанування студентами логіки професіонального дослідника, забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру студентів, формування системи знань з етики та естетики, залучення до фундаментальних етичних та естетичних цінностей, перетворення їх у стійкі переконання та мотиви поведінки, забезпечити науково методологічний рівень з релігієзнавства при підготовці спеціалістів згідно вимогам міністерства освіти України і державним нормативним актам, опанування студентами методів професіонального дослідження, формування розуміння сутності релігійних течій та проблем сучасного релігійного життя.

1.1.2. Предмет вивчення дисципліни: найзагальніші та універсальні взаємозв'язки та взаємовідносини людини, природи та світу, світ як цілісність і відношення та місце людини у світі, основні форми і закони правильного мислення.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вихідна	Історія української культури Політологія, Соціологія.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Дисципліна **Філософія**

(3 \ 108)

Модуль 1. Загальна філософія.

ЗМ1. Філософський світогляд.

1. Філософія як універсальний тип знань
2. Історико-філософський процес
3. Філософська антропологія. Філософія людини

ЗМ2. Онтологія. Гносеологія.

4. Онтологія, філософське розуміння світу
5. Філософія свідомості
6. Гносеологія. Філософія пізнання
7. Аксіологія. Філософія цінностей
8. Діалектика – загальна теорія розвитку

ЗМ3. Соціальна філософія.

9. Філософія суспільства
10. Філософія економіки

11. Філософія культури
12. Філософія релігії
13. Філософія науки
14. Філософія історії
15. Філософія цивілізації
16. Філософія майбутнього

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська)
Репродуктивний рівень. <i>Вміння:</i> дає повні, вичерпні відповіді на програмні запитання; вміє користуватися довідковою літературою. <i>Знання:</i> має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; засвоїв основні філософські концепції; знає системну теорію філософії.	Соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.
Алгоритмічний рівень. <i>Вміння:</i> вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; використовувати довідникову літературу; застосовуючи типові методи філософського дослідження, визначити характеристики науково-філософської реальності. <i>Знання:</i> знає особливості філософських підходів до аналізу світу та людини, структуру та напрямки розвитку сучасного суспільства, характеристику та функції основних філософських течій.	Виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.
Евристичний рівень. <i>Вміння:</i> демонструє навички творчого мислення, на основі аналізу результатів філософських досягнень, літератури про філософські ідеї, визначає їх структуру та характеристики розвитку світу та людини; вміє визначати стан і дієздатність систем осягнення дійсності. <i>Знання:</i> знає специфіку філософського підходу до аналізу суспільства; критерії класифікації та ознаки істини та наукового пізнання; володіє технологією філософського дослідження.	Виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.

1.4. Рекомендована основна навчальна література

Література з філософії

1. Бузенков В.Г., Юдин Б.Г., Введение в философию. Уч. пособие. – М.: Республика, 2005.
2. Гуревич П.С. Философия. (Учебное пособие). – М., 2005. – 400с.
3. Дмитриев Т.А. История философии. – М., 2005. – 243с.
4. Ивин А.А. Основы социальной философии. (Учебное пособие). – М., 2005
5. История мировой философии: учеб. Пособие / А.И. Алешин, К.В. Бандуровский, В.Д. Губин и др. – М., 2008.
6. Кривуля О.М. Історія філософії. Репрезентативний курс. - Х.: ХНАМГ, 2004.
7. Курбатов В.И. Логика.- Ростов-на-Дону.:Феникс, 1996.
8. Подольска Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник – К., 2006.
9. Философия (философия, религиоведение, логика, этика и эстетика) Кредитно-модульный курс: Учебное пособие Авт.: Будко В.В., Пилипко Е.В., Садовников О.К., Фатеев Ю.А. – Харьков: ХНАГХ, 2008.
10. Философский энциклопедический словарь. - М., 1998.
11. Білодід Ю.М. Філософія. Український світоглядний акцент. Навч. пос. – К., 2006.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Філософія»

Мета та завдання вивчення дисципліни: забезпечити логіко-методологічний рівень досліджень при підготовці спеціалістів, ознайомлення студентів з правилами і законами логічного мислення, враховуючи особливості підготовки спеціалістів на основі спеціальних прикладів опанування студентами логіки професіонального дослідника, забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру студентів, формування системи знань з етики та естетики, залучення до фундаментальних етичних та естетичних цінностей, перетворення їх у стійкі переконання та мотиви поведінки, забезпечити науково методологічний рівень з релігієзнавства при підготовці спеціалістів згідно вимогам міністерства освіти України і державним нормативним актам, опанування студентами методів професіонального дослідження, формування розуміння сутності релігійних течій та проблем сучасного релігійного життя.

Предмет вивчення дисципліни: світ як цілісність і відношення та місце людини у світі, історія виникнення та розвитку релігії, найбільш загальні закони

і форми етичного та естетичного пізнання, засвоєння і перебудови суспільного життя по законам краси, основні форми і закони правильного мислення.

Дисципліна Філософія (З\108)

Модуль 1. Загальна філософія.

ЗМ 1. Філософський світогляд.

ЗМ 2. Онтологія. Гносеологія.

ЗМ 3. Соціальна філософія.

Аннотация программы учебной дисциплины

Философия

Цель и задание изучения дисциплины: обеспечить логико-методологичний уровень исследований при подготовке специалистов, ознакомления студентов с правилами и законами логического мышления, учитывая особенность подготовки специалистов на основе специальных примеров овладения студентами логики профессионального исследователя, обеспечить глубокое усвоение специфики философского постижения действительности, высокую мировоззренческо-методологическую культуру студентов, формирования системы знаний из этики и эстетики, привлечение к фундаментальным этическим и эстетичным ценностям, превращение их в стойкие убеждения и мотивы поведения, обеспечить научно методологический уровень из релігійєзнавства при подготовке специалистов согласно требованиям министерства образования Украины и государственным нормативным актам, овладения студентами методов профессионального исследования, формирования понимания сущности религиозных течений и проблем современной религиозной жизни.

Предмет изучения дисциплины: мир как целостность и отношение и место человека в мире, история возникновения и развития религии, наиболее общие законы и формы этического и эстетичного познания, усвоения и перестройки общественной жизни по законам красоты, основные формы и законы правильного мышления.

Дисциплина Философия (З\108)

Модуль 1. Общая философия.

СМ 1. Философское мировоззрение

СМ 2. Онтология. Гносеология

СМ 3. Социальная философия.

Annotation of the program of educational discipline

Philosophy

Purpose and task of study of discipline: to provide the логіко-методологічний level of researches at preparation of specialists, acquaintances of students with rules and laws of logical thought, taking into account the feature of preparation of specialists on the basis of the special examples of capture the students of logic of professional researcher, to provide the deep mastering of specific of the philosophical understanding of reality, high view-methodological culture of students, formings of the system of knowledges from ethics and aesthetics, bringing in to the fundamental ethics and aesthetically beautiful values, transformation them in proof persuasions and reasons of conduct, to provide scientifically a methodological level from релігієзнавства at preparation of specialists in obedience to the requirements of department of education of Ukraine and state normative acts, capture, forming of understanding of essence of religious flows and problems of modern religious life, the students of methods of professional research.

Article of study of discipline: world as integrity and relation and place of man in the world, history of origin and development of religion, most general acts and forms of ethics and aesthetically beautiful cognition, mastering and alteration of public life on the laws of beauty, basic forms and laws of correct thought.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
6.140103 ТУРИЗМ Заочне навчання	3/108	3	10	6	4	-	98	10	-	-	2	-

2.2. Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД та додаткова частина)

Модуль **Філософія** (3 / 108)

1. Дисципліна **Філософія** (3 / 108)

ЗМ1. Філософський світогляд.

17. Філософія як універсальний тип знань

18. Історико-філософський процес

19. Філософська антропологія. Філософія людини

ЗМ2. Онтологія. Гносеологія.

20. Онтологія, філософське розуміння світу

21. Філософія свідомості

22. Гносеологія. Філософія пізнання

23. Аксіологія. Філософія цінностей

24. Діалектика – загальна теорія розвитку

ЗМ3. Соціальна філософія.

25. Філософія суспільства

26. Філософія економіки

27. Філософія культури

28. Філософія релігії

29. Філософія науки

30. Філософія історії

31. Філософія цивілізації

32. Філософія майбутнього

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові	Всього,		Форми навчальної роботи					
модулі	кредит/годин		Лекц.		Сем., пр.		СРС	
			денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
	ДН	ЗН						
Модуль «Філософія»		3/108		6		4		98
ЗМ1. Філософський світогляд.		1/36		2		1		33
ЗМ2. Онтологія. Гносеологія.		1/36		2		1		33
ЗМ3. Соціальна філософія.		1/36		2		2		32

2.3.1. План лекційного курсу

Зміст	ЗН
ЗМ1. Філософський світогляд.	2
1 Філософія як універсальний тип знань	0,5
2 Історико-філософський процес	0,5
3 Філософська антропологія. Філософія людини	1
людини	
ЗМ 2 Онтологія. Гносеологія.	2
1. Онтологія, філософське розуміння світу	0,5
2. Філософія свідомості	0,5
3. Гносеологія. Філософія пізнання	0,25
4. Аксиологія. Філософія цінностей	0,25
5. Діалектика – загальна теорія розвитку	0,5
ЗМ. 3 Соціальна філософія.	2
Філософія суспільства	0,25
Філософія економіки	0,25
Філософія культури	0,25
Філософія релігії	0,25
Філософія науки	0,25
Філософія історії	0,25
Філософія цивілізації	0,25
Філософія майбутнього	0,25
Усього:	6

2.4. План практичних занять (денне навчання)

Зміст	ЗН
ЗМ1. Філософський світогляд.	1
1 Філософія як універсальний тип знань	0,5
2 Історико-філософський процес	0,25
3 Філософська антропологія. Філософія людини	0,25
ЗМ 2 Онтологія. Гносеологія.	1
1. Онтологія, філософське розуміння світу	0,2
2. Філософія свідомості	0,2
3. Гносеологія. Філософія пізнання	0,2
4. Аксиологія. Філософія цінностей	0,2
5. Діалектика – загальна теорія розвитку	0,2
ЗМ. 3 Соціальна філософія.	2
9. Філософія суспільства	0,25
10. Філософія економіки	0,25
11. Філософія культури	0,25
12. Філософія релігії	0,25
13. Філософія науки	0,25
14. Філософія історії	0,25
15. Філософія цивілізації	0,25
16. Філософія майбутнього	0,25
Усього:	4

2.5. Лабораторні роботи (денне навчання)

Не передбачені.

2.6. Індивідуальні завдання:

Денне навчання

Підготовка наукового есе – 10 годин.

Теми наукових есе:

1. Грецька міфологія у сучасному світі.
2. Релікти слав'янської міфології у сучасному світі.
3. Значення Десяти божих заповідей, що надані Моисею.
4. Освіта та релігія.
5. Матеріалістичний та ідеалістичний монізм: порівняльна характеристика поглядів Б. Спінози та Г. Гегеля.
6. Свобода індивідуальної свідомості від соціального впливу.
7. Діалектика як революційна душа марксизму: ілюзія чи реальність?
8. Ідея росту та розвитку знання у книзі Т. Куна „Структура наукових революцій”.
9. Інтуїція, досвід, віра, знання – як основа для досягнення істинності.

Заочне навчання

Контрольна робота – 10 годин

Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останньої цифри залікової книжки з тематики контрольних робіт з соціології. Передбачено опрацювання навчальної та наукової літератури.

Тематика контрольних робіт другого модуля

«Загальна філософія»

1. Філософія як світогляд і специфічний вид знання
2. Місце і роль філософії в культурі
3. Генезис філософії, її історичні типи і національні особливості
4. Специфіка філософських проблем
5. Основні розділи філософського знання
6. Проблема духу і свідомості у філософії
7. Соціально-політична і моральна проблематика у філософії Стародавнього Китаю
8. Філософія як метафізика. Сучасні дискусії щодо долі метафізики
9. Філософські школи Індії про світ і людину
10. Онтологічна проблематика в розвитку античної філософії
11. Істина і метод в антропологічній філософії Сократа
12. Життя і філософія Платона
13. Метафізика і соціально-політичне учення Арістотеля
14. Становлення, особливості і етапи розвитку античної філософії
15. Обґрунтування ідеалів належного перебування людини в світі у філософії еллінізму і римської
16. Середньовічна філософія в межах християнської духовності
17. Антропоцентричний і гуманістичний характер філософії і науки в епоху Відродження
18. Формування нової парадигми філософствування в XVII столітті
19. Проблема методу пізнання у філософії Нового часу (Ф. Бекон, Р Декарт)
20. Раціоналістична гносеологія і метафізика Б. Спінози і Р. Лейбніца
21. Криза емперизма у філософії Дж. Берклі і Д. Юма
22. Філософія епохи Освіти
23. Критична філософія Канта
24. Філософська система Гегеля
25. Становлення і основні етапи розвитку філософської думки в Україні
26. Філософія Сковороди
27. Російська філософія XIX-XX століть
28. Суть і основні етапи розвитку позитивізму
29. Філософія життя
30. Психоаналітична філософія
31. Життя, смерть і безсмертя: екзистенціональне вимірювання
32. Герменевтика
33. Феноменологія
34. Сучасна релігійна філософія

35. Філософія марксизму
36. Філософські дискусії навколо діалектики, її законів, категорій і принципів
37. Альтернативні методи діалектики
38. Суть і структура свідомості
39. Проблема істини у філософії
40. Наука як об'єкт філософського дослідження. Специфіка наукового знання
41. Теоретичне знання
42. Поняття суб'єкта, об'єкту і предмету наукового знання
43. Метод і методологія. Спеціальні, загальні і загальні методи
44. Основні методи і форми емпіричного рівня наукового пізнання
45. Основні методи і форми теоретичного рівня наукового пізнання
46. Творчість: філософські аспекти проблеми
47. Поняття системи. Системний підхід в пізнанні
48. Наукова проблема і гіпотеза
49. Рівні наукового пізнання
50. наука і псевдонаука
51. Основні проблеми філософії історії. Спрямованість історії
52. Людина як предмет філософського дослідження. Природне і соціальне в людині
53. Структура суспільства. Основні сфери суспільного життя і їх взаємозв'язок
54. Сенси людського життя
55. Основні поняття і проблеми аксиології
56. Поняття культури. Культура і цивілізація
57. Поняття суспільства. Суспільні відносини і людська діяльність
58. Поняття природи. Природне середовище в життєдіяльності людей
59. Етика науки. Соціальна відповідальність ученого
60. Антропосоціогенез: наукові і світоглядні аспекти

2.7. Самостійна навчальна робота студента

Зміст	ЗН
ЗМ1. Філософський світогляд.	33
1 Філософія як універсальний тип знань	10
2 Історико-філософський процес	12
3 Філософська антропологія. Філософія людини	11
ЗМ 2 Онтологія. Гносеологія.	33
1. Онтологія, філософське розуміння світу	6
2. Філософія свідомості	6
3. Гносеологія. Філософія пізнання	6
4. Аксиологія. Філософія цінностей	8
5. Діалектика – загальна теорія розвитку	7
ЗМ. 3 Соціальна філософія.	32
17. Філософія суспільства	3
18. Філософія економіки	3

Зміст	ЗН
19. Філософія культури	3
20. Філософія релігії	3
21. Філософія науки	3
22. Філософія історії	3
23. Філософія цивілізації	2
24. Філософія майбутнього	2
Контрольна робота	10
Усього:	98

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

2.8 Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Тестування	20
ЗМ 1.2 Тестування	20
ЗМ 1.3 Тестування	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Іспит	40
Всього за модулем 1	100%

Заочне навчання

Поточний контроль відсутній.

Підсумковий контроль (залік) здійснюється у формі опитування (співбесіди) за питаннями до заліку в час, передбачений розкладом занять.

2.9. Інформаційно-методичне забезпечення

Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	ЗМ, де застосовується
Гуревич П.С. Філософія. (Учебное пособие). – М., 2005. – 400с.	ЗМ 1-3
Кривуля О.М. Історія філософії. Репрезентативний курс. - Х.: ХНАМГ, 2004.	ЗМ 1-3
Філософія (філософія, религиоведение, логика, этика и эстетика) Кредитно-модульний курс: Учебное пособие Авт.: Будко В.В., Пилипко Е.В., Садовников О.К., Фатеев Ю.А. – Харьков: ХНАГХ, 2008.	ЗМ 1-3
Ивин А.А. Основы социальной философии. (Учебное пособие). – М., 2005 – 440с.	ЗМ 1-3
Цифровий репозитарій ХНАМГ www.ksame.kharkov.ua	ЗМ 1-3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Філософія»

(для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітньо-
кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки
«6.140103 ТУРИЗМ»)

Укладач: **ФАТЄЄВ** Юрій Олексійович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 160 Р

Підп. до друку 10.12.2012 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60х84/16
Ум. друк. арк. 0,9
Зам. № 8670

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.